

РІК ТРУДОВОГО ПІДНЕСЕННЯ

Рік 1972 буде ознаменований новим трудовим піднесенням. Взяті зобов'язання в перший рік 9-ї п'ятирічки мають особливо ретельно виконуватись, адже в грудні 1972 року кожен колектив, кожна людина звітуватиме про те, як вони зустрічають велике свято всіх народів Радянського Союзу — 50-річчя утворення СРСР.

Наша кафедра біохімії сьогодні активно включилась у виконання завдань, що стоять перед колективом кафедри.

Основне — дисципліна. Як серед співробітників, так і серед студентів. На кафедрі їй надається особливо великого значення. Студенти і співробітники розуміють, що без дисципліни й сумлінної праці важко домогтися певних успіхів. Завдяки ж цим двом факторам та ентузіазму колективу наш зможе виконати зобов'язання, взяті в трьох основних галузях: учбовій, науковій та ідейно-виховній роботі.

Цього року колектив в галузі учбової роботи має домогтися якнайвищого обладнання лабораторії для проведення практичних занять з біофізики. Це буде мати велике значення для удосконалення учбового процесу.

В науковій роботі зі студентами ми дотримуємось правила: залучати до роботи кафедри студентів ще з першого курсу. Спочатку вони виконують буденну роботу, а пізніше приступають до самостійних досліджень. Крім наших студентів, до наукової роботи залучаються й студенти-іноземці. А з старших курсів студенти включаються до господаровірних

робіт. У нас вже три студенти в штаті, трохи згодом до виконання господаровірних тем буде залучено ще 8 студентів (без оплати).

Співробітники кафедри в ювілейний рік працюватимуть над двома темами союзного значення. Крім того, ще п'ять тем по господаровіру є в плані. Всі роботи спрямовані на розвиток науково-технічного прогресу та впровадження в практику досліджень.

Великого значення надається читанню лекцій. Наші товариші виступають перед вчителями, трудівниками міста, області. Широко залучаються до лекційної роботи і студенти. Ми зобов'язались за цей рік підготувати з числа студентів 25 лекторів, які доведуть до відома спеціалістів та популяризуватимуть серед населення досягнення сучасної біологічної науки. З цього ж питання автор цих рядків та три студенти виступають по телебаченню.

Наші товариші проводять велику громадську роботу. Так, В. Тоцький — голова факультетського профбюро, М. Голубцева — в народному контролі, аспірантка Н. Бондарчук — секретар комсомольської групи співробітників факультету, мають доручення й інші товариші. Працюють всі з волею, інтересом. І тому маємо підстави сподіватися, що свято 50-річчя утворення СРСР зустрінемо з перевиконанням зобов'язань.

А. Я. РОЗАНОВ,
професор,
завідуючий кафедрою біохімії.

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому Одеського ордена Трудового Червоного Прапора державного університету ім. І. І. Мечникова

РІК ВИДАННЯ
XXXVII
№ 37 (1057)
24 ГРУДНЯ
1971 р.

Ціна 2 коп.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІЙ СЕСІЇ — ГОЛОВНУ УВАГУ

Адміністрація та громадські організації біологічного факультету провели певну роботу по підготовці до зимової екзаменаційної сесії. Поліпшенню учбової роботи в I семестрі 1971—1972 навчального року сприяло впорядкування діючих п'ятирічних планів, складання твердого графіку на весь учбовий рік, перегляд та друкування деяких учбових програм, а також суворий контроль за виконанням своїх обов'язків викладачами, лаборантами та студентами.

На кафедрах факультету це важливе питання обговорено на окремих засіданнях, складено графіки виконання практичних за-

нять студентами, які мали пропуски з поважних причин, виділені аудиторії, в яких підготовлені учбові таблиці, муляжі й інші унаочнення, встановлено чергування співробітників до 22-ої години.

Питання підготовки до есеї обговорено на відкритих партійних зборах, що відбулися 15 грудня, де відзначено як позитивне проведення колоквіумів з анатомії рослин (доц. М. В. Домбровська), нижчих рослин (проф. І. І. Погребняк), спецкурсів (професори В. П. Тульчинська, Г. В. Ткаченко), біофізики (доц. М. В. Голубцева), політекономії (доц. Л. А. Левченко).

Проведені контрольні роботи з неорганічної та органічної хімії показали, що деякі студенти молодших курсів не готуються до ко, Негура, Саєвський, Гунченко, Дерев'яно, Страутман, Клименко та інші). На протязі I семестру погано готувались до занять з іноземної мови Чемеріс, Латанський, Цагарашвілі, Калібердіна, Ржепішевський, Шильніковський. Особливе занепокоєння викликають студенти, які не виконали учбовий план минулого року і не можуть бути допущені до сесії.

Це — Дебірова, Заморборщ, Гололобова.

Партійні збори відзначили хорошу роботу профспілкової (голова — доц. В. М. Тоцький) та комсомольської (секретар КСМ бюро В. Іваниця) організацій, які в цьому семестрі провели значну роботу по перевірці виконання своїх обов'язків членами колективу біологічного факультету.

Для оперативного керівництва багатогранною діяльністю факультету, особливо під час підготовки і в період екзаменаційної сесії, створено студентський деканат та штаб з представниками деканату, партійної, профспілкової і комсомольської організацій.

Зимову сесію 1970—1971 навчального року успішно склали тільки 86,9 процентів студентів, за що факультет було піддано суворій і справедливій критиці на університеті. При зірковому обговоренні питання підготовки до екзаменаційної сесії було констатовано, що на факультеті є всі реальні умови для досягнення успішності не нижче 93-х процентів.

В. КОВАЛЬ,
доцент, заступник декана
біологічного факультету.

Солідарні з народом В'єтнаму

XI річниця створення Національного фронту Визволення Південного В'єтнаму був присвячений мітинг, який відбувся у великому актовому залі нашого університету.

Після занять в залі зібрались студенти, представники партійних профспілкових, комсомольських факультетських організацій, студенти-іноземці. Серед присутніх — студенти-в'єтнамці, що навчаються в університеті. Мітинг відкрив заступник секретаря парткому М. П. Краснянський. Кандидат історичних наук А. І. Балабаєв розповів про боротьбу в'єтнамського народу проти агресорів.

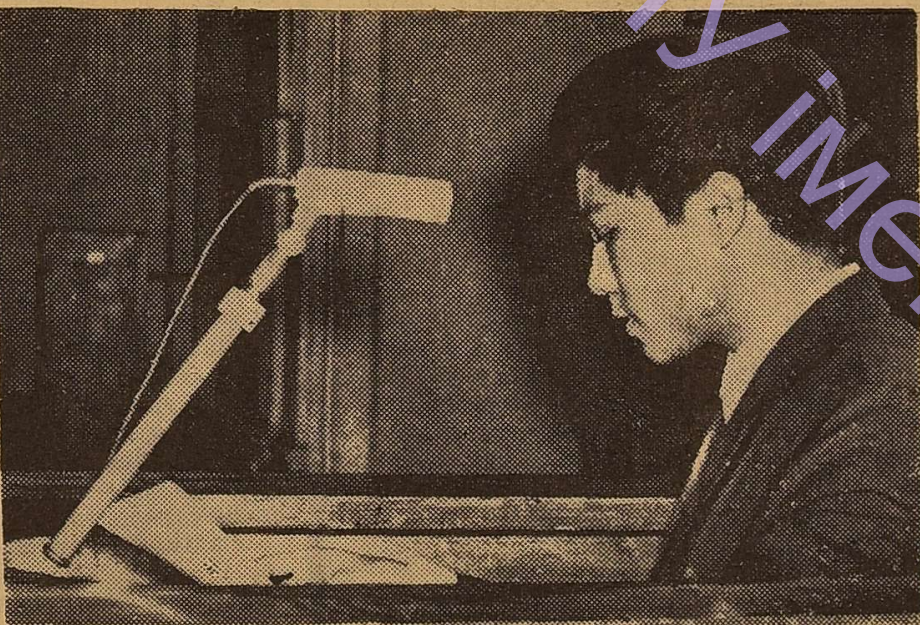

Він сказав:

— Народи світу пам'ятають Нюрнберзький процес над главарями фашистського третього рейху, процес над політикою війни. Сьогодні у В'єтнамі американські агресори чинять злочин проти людства, проти миролюбного народу і вони повинні понести заслужену кару.

Від імені всіх викладачів університету я вимагаю, щоб американські агресори були посаджені на лаву підсудних, — говорить оратор. — Народ В'єтнаму не зламаний.

Студент механіко-математичного факультету Володимир Отреш-

ко сказав, що ніякі прощуки агресорів, ніякі хитрування брудних політиканів, ніякі звірства на в'єтнамській землі не можуть похитнути дух героїчного народу. Студентство університету одностайно підтримує політику нашої партії, радянського уряду, який надає всебічну допомогу братньому народові.

Бурхливими оплесками зустріли присутні появу на трибуні студента університету, представника братнього В'єтнаму Нгуєн В'єт Чата.

— Визвольний рух в Південному В'єтнамі зростає. Зараз уряд Національного фронту Визволення Південного В'єтнаму контролює дві третини території, — говорить Нгуєн В'єт Чат. — Наш народ не дозволить назавжди розділити В'єтнам, перетворити його в колоніальну базу американського імперіалізму.

Успіхи патріотів в Камбоджі, Лаосі, Південному В'єтнамі свідчать про те, що й нова доктрина Ніксона «в'єтнамізації війни» терпить крах.

Нгуєн В'єт Чат висловив почуття подяки радянському народові за допомогу і всебічну підтримку,

що надає В'єтнаму в його справедливій боротьбі.

Студент з НДР Клаус Зоннебург поздоровив в'єтнамських друзів зі святом, побажав народу борцю успіхів в боротьбі за незалежність, свободу і возз'єднання Вітчизни. Він сказав, що у патріотів В'єтнаму дуже багато друзів, в тому числі — весь народ НДР. У німців народної Німеччини — дуже глибоке почуття солідарності з боротьбою в'єтнамського народу. Кожна перемога патріотів — це наша перемога, сказав він.

Полум'яний привіт від усіх студентів університету передав в'єтнамським друзям першокурсник історичного факультету Володимир Плавич.

На мітингу присутні одностайно прийняли резолюцію, в якій висловлена солідарність з боротьбою в'єтнамського народу й вимога до уряду США припинити агресію і надати в'єтнамцям можливість самим вирішувати свою долю.

На фото: виступає НГУЄН В'ЄТ ЧАТ (вгорі). Говорить Володимир ОТРЕШКО.

БОЙОВИЙ АВАНГАРД СТУДЕНТСТВА

22 грудня ц. р. відбулися відкриті партійні збори. На порядок денний було винесене питання: «Про роботу комсомольських організацій університету і завдання парторганізацій». З доповіддю виступив секретар комітету комсомолу університету В. Т. Матковський.

В обговоренні питання взяли участь комуністи та комсомольці вузу, які говорили про ті завдання, що стоять перед колективом в світлі рішень XXIV з'їзду КПРС та XXIV з'їзду КП України і виступу тов. Л. І. Брежнева на Всесоюзному зльоті студентів.

Докладний звіт про збори буде надрукований в найближчому номері газети.

Для дипломантів теж наступає гаряча пора. Всього кілька місяців їм залишилося вчитися. А зараз хіміки-неорганіки завершують переддипломну практику. На фото Л. Шостака ви бачите Галину Тарасішину, Тамару Платинську та Ольгу Калафіцьку за роботою.

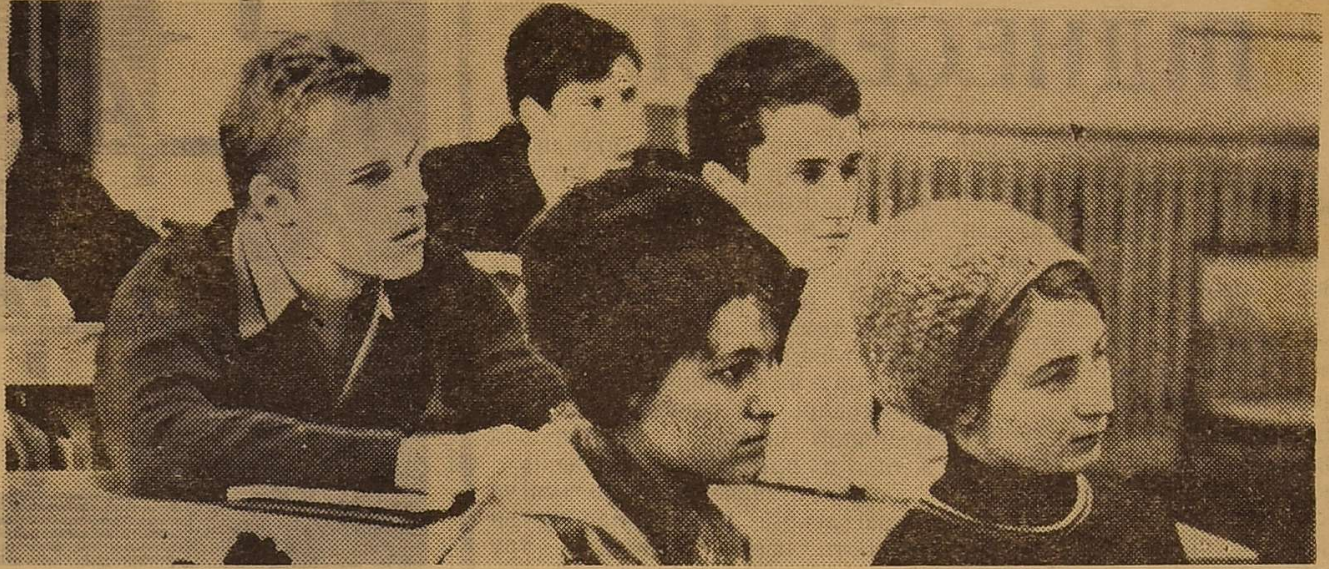
ПЕР- ШО- КУРС- НИК

На порозі-її Величність сесія

Чимало питань турбує студентів перших курсів. І особливо одне — як краще скласти іспити. Про це вони і говорили на зустрічі за «круглим столом».

На фото — загальний план залу.

Фото до сторінки — Л. Шостака.

Круглий стіл „ЗНК“

Першокурсники. Про нього завжди турбуються у вузі. Всім: викладачам, співробітникам, а також студентам старших курсів відомо, як важко першокурсникам привичаїться до вузівського життя — багатогранного, кипучого, такого, що вимагає самостійності. І щоб він, першокурсник, ввійшов в ритм з першого ж дня навчання, йому допомагають.

Але особливу турботу викликає те, як готуються студенти перших курсів до сесії. Тому на всіх засіданнях, що відбуваються в університеті і присвячені успішності, їм приділяють багато уваги.

Нещодавно комітет комсомолу вирішив організувати зустріч з представниками перших курсів, запросивши на неї проректора по учебній роботі Д. І. Поліщука та заступника секретаря парткому М. П. Краснянського і поговорити про те, що їх турбує, чим їм допомогти та довідатися як вони готуються до іспитової сесії.

Відкрив бесіду М. П. Краснянський.

— Нещодавно відбулися збори партійно-комсомольського активу університету, на яких комуністи разом з комсомольцями обговорили завдання, що стоять перед партійною і комсомольською організацією в період головного для всіх іспиту — сесії. Сьогоднішня наша зустріч, я вважаю, є продовженням тієї розмови, що відбулась 13 грудня. Мета нашої бесіди — допомогти першокурсникам скласти заліки та іспити якнайкраще. Ми зібралися, щоб порадитися у невимуженій бесіді, конкретизувати питання, що нас хвилюють і знайти спосіб їх вирішення.

В підготовці до сесії й успішному завершенні її головну роль мають відіграти комсомольські організації факультетів. Кому, як не комсомолу, зараз проаналізувати стан справ у першокурсників, визначити, кому слід негайно надати допомогу, кого змусити серйозно з почуття відповідальності ставитися до свого головного обов'язку — сумлінно працювати, щоб першокурсники не тягнули назад університет по успішності. Добре пам'ятаємо, там, хто встиг вже зрозуміти, що головне — здобути певних навичок самостійної роботи, слід роз'яснити це своїм друзям. Зараз першокурсникам, як ніколи, потрібна моральна підтримка товаришів-співкурсників і старшокурсників. Від того, яку роботу проведе зараз комсомол, залежить й успіх всіх, хто уперше складає іспити у стінах вузу.

Слово бере проректор по учебній роботі Д. І. Полішук.

— У нас ще дехто вважає, що навчання — це особиста справа кожного студента. Але ж це не так. Це загальна наша справа. Інколи колективу не вистачає почуття відповідальності за справи всіх. Хто краще знає студентів, ніж сама група? Ніхто. І от трапляється, що група знає, що їхні товариші пропускають лекції, не відвідують практичні заняття, і ніхто не зробить зауваження, не б'є тривогу, бачачи, як товариш все глибше потонає в боргах, гине. Ні, навчання — не особиста справа студента, а наша спільна. Ми маємо виробляти в собі бойовість, те саме почуття відповідальності за колектив, яке врешті-решт стане почуттям відповідальності за долю Вітчизни, бо кожен наш успіх, кожен справжній спеціаліст — це успіх нашої країни, новий борець за справу комунізму.

Хочу підкреслити, що не випадково перші курси дають найнижчий процент успішності. Мені доводиться займатися кожним, кого університет виключає зі своїх лав. Під час бесіди часто-густо виявляється, що студент не зміг подолати логіку предметів, що істотно відрізняються від шкільних. Людина не може зрозуміти елементарних речей. І не тому, що їй не вистачає здібностей, ні. Він не звик мислити масштабно, в ньому не виробились навички абстрактного розуміння всього. Не зрозумівши чогось, людина соромиться зізнатися в цьому, роззублюється. От де потрібна допомога старшокурсника, аспіранта, товариша по групі.

Ми маємо вже зараз розібратись у кожному конкретному випадку. І це мають зробити в групах. Відрахувати легше всього. А ми повинні думати, як уникнути зустрічі зі мною в кабінеті ви-на-віч з приводу відрахування.

Слід звернути увагу на необхідність суворо дотримуватися графіка іспитів. Кожне порушення призводить до того, що частіше всього ви не встигаєте підготувати черговий іспит, збільшують строк попереднього. А буває, що не складають ні того, ні другого. Ви нічого не виграєте, коли намагаетесь краще підготувати один предмет за рахунок другого. Тільки програєте.

Вже зараз слід подбати про організацію змагання між групами, курсами. Це дає добрі наслідки.

Підводиться студент РГФ Ігор Карамуш.

— Зрозуміло, що зараз головне — добре підготуватись. Я і мої товариші дуже серйозно готуємось. Але не всім однаково дається наука. Бойовий студентів. Є у нас такі котличники-єдиноличники. Вони самі добре навчаються, а товаришам допомагати не хочуть. Це дуже неприємне явище, і з ним слід боротись. Адже проявляється в цьому власницьке, куркульське ставлення до справ колективу й товаришів.

Що нам заважає? У нас ще недостатня кількість книг, особливо з загальних предметів. Не вистачає й лабораторій, аудиторій. Будова нашого факультету стара. Іноді заняття проводяться в коридорах.

Ми ще не кинули школярського уявлення про іспити. Не всі зрозуміли, що слід творчо підходити до підготовки, готуватися заздалегідь і не сподіватись на те, що «пронесе». Незважаючи на недоліки, у нас є можливість добре навчатися.

Говорить студент першого курсу історичного факультету Володимир Плавич.

— Ми, першокурсники історичного факультету, розуміємо, що для того, щоб бути справжніми спеціалістами-істориками, слід добре вчитися, наполегливо оволодівати знаннями.

Нещодавно на факультеті відбулися комсомольські збори і виробнича нарада першого курсу. Обговорювали, як складати іспити, де слід підтягнутися. Взагалі, відчувається, що першокурсники в центрі уваги всіх.

У нас після зборів розгорнулося змагання між групами. До кожної групи прикріплені відповідальний від комсомольського бюро. Потурбувалися і про наочність результатів іспитів. Оцінки за кожний екзамен вивішуватимуться на спеціальному стенді.

Значну роль могло б відіграти соцзмагання між групами різних факультетів. Ми, наприклад, викликаємо фізиків, або математиків, географи чи біологи — філологів тощо.

Хочу закинути комітету комсомолу. Він повинен взяти під свій контроль, які умови для навчання створено для студентів.

Говорить проректор по учебній роботі доцент Д. І. ПОЛІШУК.

Слово бере студент першого курсу юридичного факультету Аркадій Єгоров.

— У нас теж відбулися комсомольські збори. Вирішили, що комуністи та активісти-комсомольці іспити складають першими, а потім вносять рішення. Хотілося б, щоб хід сесії докладніше висловлювався в газеті. Взагалі, вважаю, що інформація про іспити і на всіх факультетах, і в гуртожитках, щоб підвищити почуття відповідальності кожного за навчання.

Я помічаю, що викладачі на практичних заняттях опитують за бажанням. Тому, хто не підготувався, це подобається. Раз не підготувався і «проскочив», вдруге, втретє — і от вже утворився у студента чималий «хвіст» незасвоєного матеріалу. І він стає кандидатом на незадовільну оцінку.

Д. І. Полішук: Наочність відіграє немало роль у мобілізації зусиль в сесію. Слід відродити добру традицію, коли на факультетах висіли об'яви: «До сесії залишилося ... днів». А колись були й дошки червоні й чорні. На червоні вивішували прізвища кращих, на чорну — ледарів.

В. Плавич: У нас такий девіз: якщо товаришу важко — допоможи. Здається, що «отличники-єдиноличники», про яких говорив Ігор — це наслідок недостатньої роботи комсомольців курсу і групи. Ми всі питання вирішуємо в групі. До відстаючих прикріпили сильних, і це дало позитивні наслідки. Вважаю: кожний першокурсник має зрозуміти, що у вузі не тільки вчать, але й слід самому вчитися. Це принципова різниця.

Д. І. Полішук: Я згоден з попереднім виступаючим. Буває, що викладач не встиг прочитати лекцію так, як хотілося б. Але ж це не значить, що не треба студентів знати матеріал. Ми, викладачі, теж вчимося. І студенти повинні усвідомити, що вони тільки постійною самостійною роботою можуть подолати свій перший рубіж. Тут дуже важливо оволодіти методом.

А. Єгоров: На жаль, ще не всі це усвідомлюють.

Д. І. Полішук: Хочу підкреслити, що в період сесії велику роль відіграє дисципліна. Говорячи відверто, зараз у гуртожитках немає належних умов для підготовки до іспитів. Слід, мабуть, використовувати вільні аудиторії, лабораторії.

Слово надається студенту першого курсу юридичного факультету Сергію Єфімову.

— У першокурсників нашого факультету справи більш-менш благополучні. Велику допомогу нам надали колоквіуми. Вони дали можливість усвідомити себе в новій якості — студента, перевірити свої знання, визначити, на що маємо звернути увагу.

Взагалі фізікам процес адаптації дається легко, бо одразу перестроїться важко. Багато часу витрачаємо на обчислення. Не всі добре володіють логарифмічною лінійкою, не знають прийомів обчислення.

Д. І. Полішук: Я вважаю, що наша зустріч принесла користь. Ви маєте розповісти про все, що ми сьогодні обговорювали, на курсах, в групах, цим ви теж допоможете своїм товаришам, «ЗНК». Дозвольте висловити подяку всім, хто взяв участь у «круглому столі». Сподіваємось, що ці зустрічі стануть традиційними.

Виступають учасники зустрічі за «круглим столом» (зліва направо): І. Карамуш, С. Єфімов та В. Плавич.

ЩО РОЗПОВІСТЬ СТІННІВКА?

УВАГУ— СПОРТИВНІЙ РОБОТІ

Чим живе комсомолія

Девіз: „Війна прогульникам“

Студент і змагання

На кількох фотографіях ділова атмосфера комсомольської конференції: ось виступає секретар комсомольської організації В. Отрешко, а ось гості конференції — іонери, на іншому знімку — делегати. Це фоторепортаж зі звітної виборної конференції університету, вміщений в стінній газеті механіко-математичного факультету «Советский математик»...

Почали розмову про стінну пресу факультетів, а недаремно звернувся до стіннівки мехмату. «Советский математик» вважається однією з кращих в університеті, завдяки змістовній, багатій різноманітній матеріалами, а в минулорічному огляді-конкурсі стінних газет зайняла перше місце.

Комсомольське життя. Чим живуть комсомольські осередки курсів, груп? На всі ці питання відповідь конкретна: про засідання бюро ЛКСМУ факультету повідомляють невеличка інформація, з якої видно, що воно було присвячене питанню успішності на першому курсі. Математики — ініціатори широкого допомоги студентів старших курсів молодшотехніком. Уже складено графік індивідуальних і групових консультацій, які проводять з різних предметів студенти четвертого-пятого курсів.

Отже, питання успішності на першому курсі турбує мехматів. Ну, а як на це реагують самі студенти-першокурсники? Поряд з повідомленням про засідання факультетського бюро, в «Советском математике» поміщено замітку про збори комсомольського активу першого курсу в зв'язку з рішенням бюро ЛКСМУ мехмату.

Про передплату на молодіжні видання, про хід Ленінського залу розповідає інформаційна довідка «Советского химика» № 9, стінгазети хімічного факультету. Довідка знайомить з проведенням політінформації на третьому курсі, де студенти знайомляться не тільки з міжнародним становищем, а й готують цікаві повідомлення з історії утворення деяких країн, про життя й діяльність видатних вчених.

Регулярне висвітлення діяльності комсомольської організації знайшло своє місце і в «Историке». При редколегії стіннівки організовано відділ комсомольського життя.

Факультетська стінна газета — це орган деканату, партбюро, профбюро і бюро ЛКСМУ. Та от чомусь редколегії «Радянского філолога» (РГФ) та «Советского юриста» (юрфак) забувають, що їх стінна газета є органом комсомольської організації і висвітлення роботи Спілки — обов'язкове.

II

«Прогульникам, хвостистам — нещадна війна гострим словом» — такий девіз багатьох редколегій

стінгазет факультетів. З цього приводу привернув увагу «Комсомольський прожектор» (ред. І. Чехович) факультету романо-германської філології. В дотепній формі редколегія «КП» веде своєрідний репортаж-інтерв'ю в той час, коли пролунав дзвоник на першу пару — на невеличкому за розміром листі ватману — фотографії «героїв» репортажу, які спізилися на лекції.

Математики в стіннівці унаочили рівень успішності по курсах у вигляді діаграм. Тут член партбюро факультету доцент А. А. Каспаряк виступає з кореспонденцією «Вспомним свои обязанности». Автор називає прізвища студентів, які до цього часу, на жаль, є ще академборжниками.

«Незабаром сесія». Під таким заголовком в «Историке» надруковано звіт про партійні збори, присвячені зимовій іспитовій сесії, а В. Т. Лобашевський, голова групи народного контролю істфаку, розповідає про проведення ряду перевірок відвідування студентами лекцій.

Роль стінгазети у боротьбі з неслухаючими у навчанні студентами повинна зростати. Треба, щоб члени редколегій першими

«були на сполох», турбували «хвостистів», активізували роботу академсекторів комсомольських бюро курсів і факультету.

III

Не знаходить належного висвітлення в стінних газетах проведення Ленінського огляду академічних груп. Відомо, що Ленінський огляд — це одна з форм соціалістичного змагання, форма комуністичного виховання молоді, розвитку творчої і громадської активності студентів.

На багатьох факультетах відсутній головний принцип Ленінського огляду — гласність. Саме стіннівка повинна ознайомити студентів з умовами змагання, розповісти про його проведення.

Студенти вчаться, займаються громадською роботою, беруть участь в різноманітних заходах. Та чи всі знають, як вчаться, живуть їх колеги з сусіднього курсу? В цьому необхідна допомога стінної преси. Мабуть, добре було б, щоб в факультетських газетах виступали комсорги груп, курсів з повідомленнями про те, як студенти курсу або групи виконують зобов'язання, пов'язані з Ленінським оглядом.

* * *

Необхідно подумати членам редколегій стінних газет над тим, якою мовою випускати газети. На деяких факультетах це питання не вирішене, і доводиться зустрічатися з таким фактом, що назва газети — українською мовою, а матеріали, вміщені в ній, — російською. Приклад — газета «Радянский філолог» № 3.

В. САВРУЦЬКИЙ.

ДЕНЬ МЕХМАТУ В КИЄВІ

Це — дні відпочинку, дні рапорту (нехай неофіційного) про зроблене за рік, це — свято дружби. У нас день мехмату — 1 квітня. На своє свято ми запрошуємо гостей з багатьох університетів. З'являються нові знайомства, зв'язуються нові друзі. І ось вже на столі нашого КСМ-бюро лежать запрошення до Києва, Москви, Риги, Новосибірська та інших міст.

Нещодавно наша делегація побувала на Дні мехмату в Київському державному університеті. Свято розпочалось прес-конференцією, трохи серйозною, трохи веселою, дружньою розмовою студентів, викладачів КДУ, провідних вчених-математиків Києва, гостей.

Потім — зустріч КВС-КВВ (Клуб веселих студентів проти Клубу веселих викладачів). Слід зазначити, що в Києві КВВ виявився набагато веселішим КВС!

День перший закінчився святковим концертом. А ранком — зустрічі, бесіди, нескінченні сперечання й розповіді, обмін досвідом роботи й свіжими враженнями з новими друзями з Києва, Дніпропетровська та інших міст. В цей другий день вечірній голубий «Вогник» зібрав нас в студентському кафе «Supremum».

Ми привезли з собою до Одеси іскру цього «Вогника», тепло дружніх зустрічей. Адреси наших нових друзів не затонуть у купі паперу: адже наші зв'язки з механіко-математичними факультетами інших міст міцніють з року в рік від зустрічі до зустрічі.

Було б непогано, щоб нашу традицію підтримали й інші факультети. Нехай фізики й історики біологи й хіміки згадають прості й чудові слова: «Давайте дружити».

Н. КИРО.

Одеса—Київ—Одеса

ЗУПИНИСЬ, ЧИТАЧУ, ЗАДУМАЙСЯ...

Чи варто розпочинати розповідь про цікаву зустріч з докору й критики? На мою думку — варто, і ви в цьому пересвідчитесь.

Мабуть, всі студенти нашого університету бачили і читали оголошення про те, що 16 грудня о 19.30 в читальному залі студентської бібліотеки відбудеться зустріч студентів із співробітниками цієї бібліотеки. Співробітники були зацікавлені в цьому потрібному заході й активно готувались. Виготовили стенди, повісили плакати. Прикрасили квітами залу.

До 19.00, в обох залах, великому і малому, майже не було вільних місць. Але чим ближче стрілка годинника наближалась до 19.30, тим швидше пустіло приміщення. Працівники бібліотеки прохали і умовляли залишитись. Розводили руками, мовляв, для кого все це ми готували. Та студентів лишилось лише близько сорока. Чи не мало — 40 делегатів з такого великого студентського колективу нашого університету?

Ватажки факультетів, активні курсів і груп не подбали про явку на цю зустріч, прямо виявили неввічливість, якщо хочете, до наших перших помічників — працівників бібліотеки.

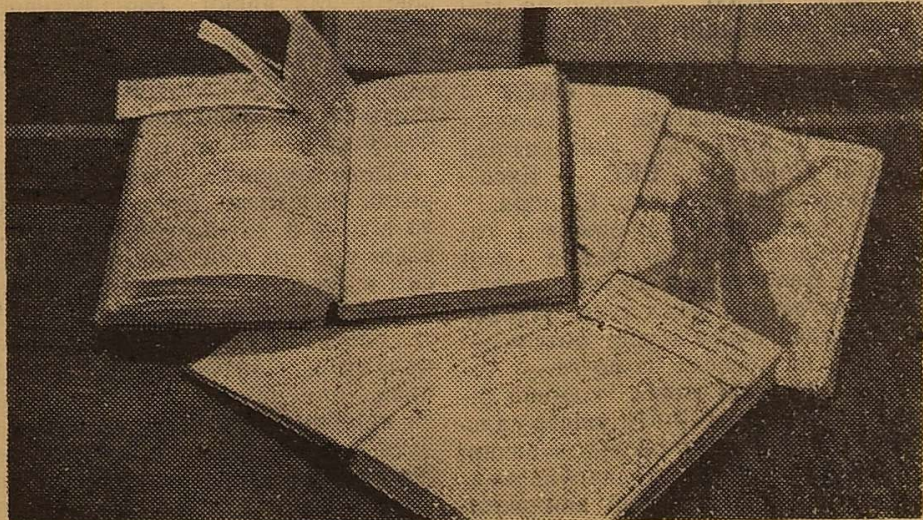
А зустріч виявилась дуже корисною. Адже її мета — встановити тісний контакт бібліотекарів з відвідувачами, поділитись сумнівами, думками. І вона вдалась. Працівники бібліотеки розповідали, як швидко знайти потрібну книгу, дали поради щодо праці над книгою тощо.

Студенти узнали чимало цікавого про історію створення бібліотеки. І мало хто з нас знав і знає, що вона утворилась ще до виникнення університету у 1838 році при Рішельєвському лиці. Тоді до послуг читачів було лише 1052 книги. Нині ж в активному фонді близько 758 000 книг, брошур, журналів, а користуються ними понад 14000 читачів. Цінний пода-

рунок має бібліотека від відомого хірурга М. І. Пирогова — 1600 книг. До речі, Пирогов виступав за перетворення Рішельєвського лицю в університет. В. О. Бозіна, завідувача студентською бібліотекою, пояснила, що зараз бібліотека не зможе швидко обмінювати книги відповідно до змін у програмах, і тому не можна задовольнити потреби читачів. Крім того, з новим роком збільшується контингент студентів, та й книги дуже рідко перевидуються. Студенти не завжди сумлінно користуються книгами: вирізають формули, вивирають листки, або взагалі гублять книгу.

Незабаром бібліотека має відкрити в читальному залі фонд книг відкритого доступу. Але чи є сенс це робити, коли деякі студенти «по-варварськи» відносяться до книг?

На зустрічі виступили присутні

Ось декілька «шедеврів» самодіяльного «мистецтва» студентів. Це — найкращий свідок обвинувачення. На жаль, немає в нас суду над тими, хто знищує книжки, а то ніякий адвокат не врятував би становище таких злочинців — виправдання їм немає.

Придивіться пильніше. Можливо, хтось з вас впізнає свій «почерк» й згадає, що найважчий злочин — це «вбити» книгу.

Фото Л. Шостака.

Примаченко (V курс істфаку), Камцов (III курс юрфаку), Дрозд (I курс істфаку) та багато інших. Вони запропонували, зокрема, створити суд «присяжних» по боротьбі з недбалими читачами, встановити чергування по факультетно в читальному залі, створити студраду. Вказали на ряд недоліків в роботі бібліотеки.

Працівник бібліотеки Ірина Павлівна Осадча сказала, що не всі студенти серйозно підходять до замовлень. Часто вони плутають назви книг, прізвища авторів. Читачу! Перш, ніж зйти до бібліотеки, зупинись, задумайся. Пригадай слова О. Герцена: «Книга — це духовний заповіт одного покоління іншому... Вона — програма майбутнього. Отже, будемо поважати книгу».

М. ПЛОСКОНОС, студкор.

Ми працювали

...Пам'ятаємо, на автостанції в Новоархангельську, що на Кіровоградщині, стояло декілька чоловіків. Дізнавшись, хто ми і за чим сюди прибули, один з них скептично кинув:

— Що ви тут знайдете, який тут може бути фольклор.

Ан ні, такі знайшли! І знайшли чимало. Багату історію і літературними традиціями земля Новоархангельщини. Коліївщина, важке та небезпечне чумакування, боротьба проти кріпацтва, Жовтнева революція, громадянська та Велика Вітчизняна війни — все то печаткою віків відбулося в пам'яті народній. І майже кожен житель села, починаючи від старших і кінчаючи юнаками та дівчатами, стали першими нашими поведирями до скарбів усної народної творчості. За тиждень роботи в селах Новоархангельського району нами зібрано близько 500 народних пісень, 1000 прислів'їв, велика кількість легенд та бувальщин. Чи не найкраща це відповідь скептикам?

А скільки прекрасних людей, спражніх патріотів свого краю зустріли ми, працюючи в селах району. Це і заступник голови райвиконкому Тамара Федорівна Наута, і вчитель Дмитро Іванович Рартушняк, Андрій Онуфрійович Андрієнко, колгоспники та пенсіонери Мотря Ларивонівна Сухінська, Василь Семенович Осадчий... А втім, для переліку всіх імен не вистачило б газетних шпальт.

І хочеться сказати велике «спасибі» новоархангельцям за дружню допомогу в нашій роботі, за душевну теплоту, з якою ми були зустрінуті.

В. КОЗЮРА.

ПЕРШІСТЬ ВУЗІВ З БАСКЕТБОЛА

Закінчилися змагання на першість вузів міста з баскетбола. Чоловіча команда посіла друге місце, а наша жіноча команда — на першому місці.

Поздоровляємо наших дівчат: А. Дорошенко, Т. Симоненко, Є. Візитиву, З. Рещову, Л. Олейнікову, Т. Войцеховську, Т. Донченко, С. Побиванець, О. Полякову, Є. Нацменко.

Ю. ШИКЕР,
тренер, майстер спорту СРСР.

Переможці — другокурсники

Після довгої перерви, знову стартувала традиційна спартакіада історичного факультету. В неділю в спортивному залі університету зібрались команди майже всіх курсів. Чому — майже? На жаль, четвертий курс не вважав за потрібне виставити команду і, звичайно, — болільники. Учасники й присутні виявились свідками цікавої боротьби, перемог як завжди — засмучень. Незважаючи на великий накал боротьби, на прагнення всіх перемогти, всім призів, як буває завжди в спорті, не дісталось. На «висоті» була команда 2-го курсу, яка і стала переможцем змагань з волейбола.

Звичайно, в розигриші першості

Успіх наших студентів

Відбулась першість вузів міста по підняттю ваги. В ній взяло участь вісім найсильніших команд. Перше місце завоювала команда Інституту інженерів морського флоту, друге — команда нашого університету, на третьому — спортсмени сільськогосподарського інституту.

На змаганнях добре виступили студенти першого курсу механіко-математичного факультету Я. Вініцнер, який набрав в сумі 330 кг., М. Антонюк (285 кг.) та ін.

В. ЛАПКО,
тренер, кандидат в майстри спорту.

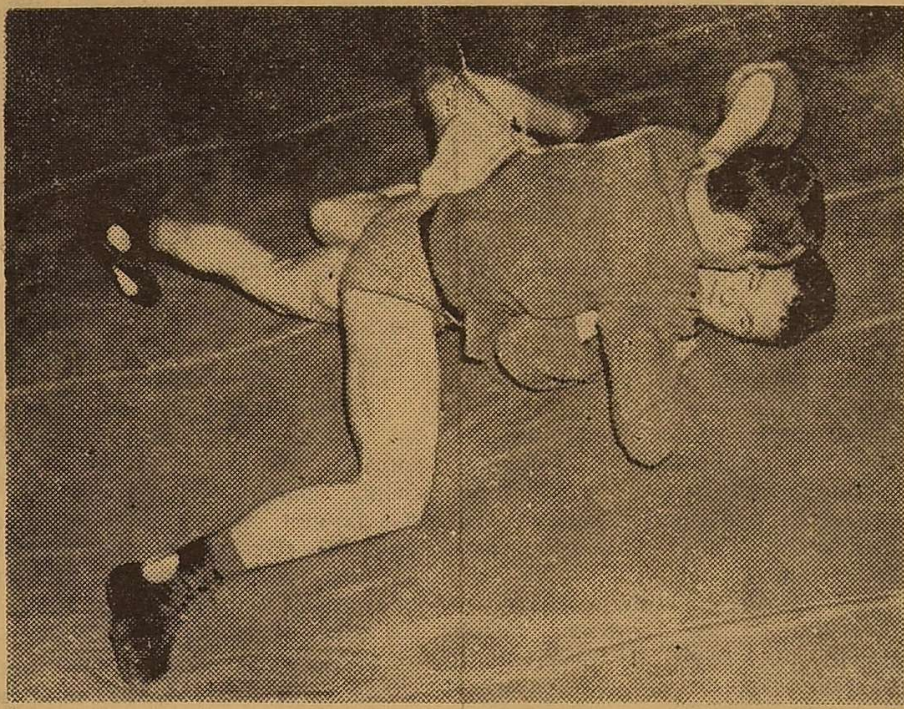
НА СПАРТАКІАДІ МІСТА

Понад 150 борців з 9 вузів фізичного факультету), М. Самойлов (II курс фізичного факультету), В. Абісов (II курс юридичного факультету).

Друге місце посів і студент юридичного факультету С. Нестеренко. Третіми призерами стали студенти А. Ченков (IV курс біофаку), М. Фокічев (II курс історичного факультету).

Команда ОДУ посіла загальне II місце, віддавши пальму першості медичному інституту.

О. БЕЛЕНЬКИЙ,
тренер, майстер спорту.

Борці на ковдрі.

БУР'ЯН З МОВИ ГЕТЬ

БЕСІДА В КОЛІ ТОВАРИШІВ

В номері 35 газети «За наукові кадри» я прочитала статтю «Інтелегентна людина чи Елочка-людодічка», яка мене дуже зацікавила. В. Козак підняв в ній цікаве актуальне питання, яке хочеться де-що розвинути.

Одним з найперших й найважливіших винаховів людства є мова, найяскравіший прояв розуму. Однак, мова деяких товаришів, на мій погляд, не може бути доказом їх високого інтелекту. Можна створити словник з висловлень таких громадян й випустити його під назвою «Як не потрібно говорити». Прикро бачити, як наші товариші заповнюють свою мову словами-бур'янами.

Чому, збираючи букет, ми вибираємо найкрасивіші квіти, а бур'ян викидаємо з корінням й викидаємо, а свою

мову наповнюємо подібним бур'яном? Адже ці слова не роблять честі радянському студенту, бо є яскравим прикладом невхованості, обмеженості словникового запасу тих людей, які користуються ними. Прикро ще й те, що більшість студентів, які висловлюються так, як личить культурній людині, не зупиняють своїх товаришів, коли ті переходять на лексику Елочка-людодічки. Мені здається, що виправити свою мову кожний студент може й повинен сам. Для цього досить більше читати художньої літератури, прислуховуватись до зауважень товаришів й викладачів.

Ті ж товариші, які спокійно відносяться до фраз, таких, як «замнем для янкости» заслуговують засудження.

І ще мені хочеться сказати про тих людей, які говорять на незрозумілій суміші української й російської мов. Виходить, що вони не знають ні тієї, ні другої мови. Адже кожна з цих рівноправних мов прекрасна. І як приємно слухати чисту українську або російську мову. Якщо ви не знаєте своєї рідної мови, так вивчіть її! Викликає обурення й жаллива неграмотність багатьох студентів. Якщо філологи пишуть диктанти на «двійки», то що вже можна думати про грамотність студентів інших факультетів?!

Як би ви віднесли до викладача, що пише слово «теорема» через букву «и», або до наукового співробітника, який не знає, як написати слово «дисертація». Мають, на ваших обличчях з'яви-

лась би саркастична посмішка. Адже подібне чекає кожного, хто не працює над своєю мовою. Що скаже учень про свого вчителя, якщо той не вміє правильно говорити?

Про інтелект людини ми судимо, перш за все, за його манерою говорити, по зовнішньому вигляду. Освічена, ерудована людина не допустить до свого словника слів-бур'янів, не буде нехтувати морфологією й синтаксисом.

Товариші! Будьте ласкаві, слідкуйте за своєю мовою, не уподібюйтесь сумно видатному літературному персонажу книги Ільфа й Петрова!

Г. ГРОШЕВА,
студентка першого курсу механіко-математичного факультету

НАРОДИЛИСЯ ПРОТЯГОМ П'ЯТИРІЧЧЯ

(Продовження. Поч. в №№ 34, 36).

Близько ста нових слів утворилося шляхом словоскладання, шляхом об'єднання в одну лексичну одиницю декількох основ повнозначних слів. Утворювались складні слова переважно за допомогою сполучних голосних О, Е, рідше — без них. Напр., 1) **торфовоз газопромисловик, ракетомет, снігорозорювач, планетохід**; 2) **місяцемобіль, вогнеприхильник, селесховище**; 3) **радіосходка, радіоуніверситет, внутрібачення**.

Одним із різновидів словоскладання є словосполучення, в якому одне слово виступає у функції прикладки, за допомогою якої означає нове слово набуває нового значення. Таких складних слів зафіксовано понад двадцять. Ось деякі з них: **автомат-порадник, аеростат-фран, автофургон-холодильник, зонд-мікрофон, кравець-автомат, літак-таксі, підбирач-копнувач, ракетноносць-перехоплювач, село-спутник, супутник-дзеркало**.

Понад п'ятдесят нових слів було утворено шляхом аббревіації, одним із активніших способів словотвору в радянську епоху. Більшість нових аббревіатур утворено за ініціальним типом і порівняно небагато за складовим та мішаним типом. Ініціальний тип аббревіації, як відомо, має три різновиди: буквений, звуковий і буквено-звуковий. Ось тільки по декілька прикладів таких ініціальних аббревіатур: 1) буквені — ПБУ

СЛОВО ПРО СЛОВО

— Пересувна Бурова Установка; МБП — Міжнародна Біологічна Програма; СКБ — Спеціальне Конструкторське Бюро.

2) звукові — АСУ — Автоматична Система Управління; АІСТ — Автоматична Інформаційна Станція; ВНАП — Всесвітня Наукова Асоціація по Птахівництву.

3) буквено-звукові — ЄАСЗ — Єдина Автоматична Система Зв'язку; УЗП — Універсальні Збірні Пристрої; ЕКС — Експериментальна Космічна Станція.

За складовим та мішаним типом аббревіації, за якими нові слова творяться сполукою усічених основ декількох слів, утворилися такі аббревіатури: **ротель** — готель на колесах, із ро-та — колесо і го-тель; **ююнік** — із ю-ний біля онік; **універсам** — із універсальний магазин сам-о-обслуговування; **силкон** — папір для силових конденсаторів, із сил-овий конденсатор; **елетан** — із електронний т-елефонний апарат.

Поширення аббревіатур і в нашій мові, і в багатьох мовах світу свідчить тільки про дальший розвиток тенденції якомога стисліше, економніше висловити думку, передати якесь поняття.

За роки п'ятирічки в нашій пре-

сіді з'явилося і декілька семантичних неологізмів, як, напр., **бич, журавель, мамонт, динозавр**.

Слово **бич** у значенні «батіг, нагай» було відоме вже в давньоруській мові. У цьому значенні воно може вживатись і в сучасних східнослов'янських мовах. Та згодом у східнослов'янських мовах слово **бич** стало вживатись і в переносному значенні, в значенні «біда, нещастя». Біда, нещастя для нашої соціалістичної промисловості є літун, шабашник. У зв'язку з цим у нашій періодичній пресі слово **бич** і стало вживатись в значенні «літун, шабашник».

Слово **журавель** у значенні «великий болотяний птах» також було відоме в давньоруській мові. У такому ж значенні воно вживається і в сучасних східнослов'янських мовах. Та приблизно з кінця XVIII ст. слово **журавель** стало вживатись ще й в значенні «довга жердина, прикріплена до стовба біля криниці, за допомогою якої беруть воду з криниці». У роки п'ятирічки слово **журавель** стало вживатись ще в одному новому значенні — «сезонний робітник, робітник, який весною приїжджає в якусь місцевість на роботу, а в сени відїжджає».

Слово **мамонт** у східнослов'янських мовах стало відоме у XVIII ст. у значенні «великий слон льодовикового періоду». У сучасній українській пресі воно стало вжи-

ватись і в значенні «гігантське нафтоналивне судно, супертанкер». Слово **динозавр** у східнослов'янських мовах почало вживатись тільки з другої половини XIX ст. у значенні «давно вимерла велика й страшна ящірка». А останнім часом у нашій пресі слово **динозавр** стало вживатись ще й у значенні «буржуазний державний діяч, політик, що дотримується застарілих поглядів, консерватор».

4. Ми стисло характеризували тільки деякі нові слова, що з'явилися і прижились за останні роки в сучасній українській літературній мові. Словниковий запас кожної мови є найчутливіший до всьляких змін, які відбуваються в різних сферах життя народу, творця і носія цієї мови. І це підтверджується фактами: адже за роки восьмиріччя п'ятирічки майже через кожні два-три дні в нашій періодичній пресі з'являлося нове слово, слово, що свідчило про дальший успішний рух радянського народу в його боротьбі за побудову комуністичного суспільства.

А. МОСКАЛЕНКО,
доцент.

ДОРОГИЙ ДРУЖЕ!

Запрошуємо тебе на новорічний вечір, який відбудеться 29 грудня 1971 року в головному корпусі о 19-й годині.

На тебе чекає цікава новорічна програма: «Новорічні запізнення», «Новорічні зустрічі», «Новорічні вітання», «Новорічний концерт», «Новорічні побажання», «Новорічні танці», «Новорічна ярмарка», «Новорічне кафе», «Новорічні вікторини», «Новорічні передбачення», «і так далі».

Ласкаво просимо, дорогий друже!

Цікавої
інформації

ПРИЛАДИ ДЛЯ НАУКОВИХ ЕКСПЕРЕМЕНТІВ

Для проведення тонких наукових експериментів потрібні чутливі п'езоелектричні елементи — прилади, що перетворюють механічні коливання в електричні сигнали, і навпаки. Вчені Інституту радіотехніки й електроніки Академії наук СРСР й Інституту фізики напівпровідників Сибірського відділення Академії наук СРСР розробили такі високочастотні напівпровідникові перетворювачі. Нові прилади мають здатність «відгукуватись» на акустичні коливання, частота яких вимірюється десятками й сотнями мільйонів раз на секунду.

Нові п'езоелектричні напівпровідникові перетворювачі знайдуть широке використання в різних радіо-технічних схемах, у вузлах апаратів по переробці інформації, в багатьох інших пристроях новітньої техніки.

Кор. ТАРС.

Що треба знати про грип

Грип — гостре інфекційне захворювання, схильне до періодичного розповсюдження серед населення як окремих територій, так і земної кулі — пандемій.

Джерелом захворювання є хвора людина, а способом розповсюдження — бризки слизу, що потрапляють в повітря, коли вона говорить чи кашляє, а потім — до здорової людини. І так за короткі строки вражаються колективи людей. Особливо швидко грип розповсюджується там, де велике скупчення населення. Тому особливого значення набувають заходи профілактики грипу: уникнення переохолодження тіла, дотримання чистоти приміщення (особливого значення набуває вологе прибирання з застосуванням 1-процентного розчину хлорного вапна), суворе дотримання особистої гігієни. В ідальнях та вдома слід посуду промивати гарячою водою. Коли ж відчувається недомогання, підвищується температура, слід негайно звернутись до лікаря, чи викликати його додому. Хворі студенти, які проживають в гуртожитку, повинні бути негайно ізолювані.

Щоб інфекція менше вражала людей, які працюють в ідальнях, в буфетах та інших харчових об'єктах, вони повинні носити маски з 4-5 прошарків стерильної марлі.

Крім того, проводиться вакцинація протигриповою вакциною.

Треба пам'ятати, що радикальних заходів лікування грипу поки що немає. Однак, непогано зарекомендували себе профілактичні й лікувальні засоби: 0,25 процентна оксоленова мазь, інтерферон та інші препарати.

Основним же засобом попередження розповсюдження грипу є якнайраніше відокремлення хворих від здорових людей.

Тому працівники гуртожитків мусять негайно класти до ізолятора хворих студентів. Хворий студент не повинен сидіти на лекціях, його слід відпустити додому. Кожен, хто захворів навіть неясною формою грипу, мусять про це повідомити викладача чи медсестру в гуртожитку і перейти в ізолятор для хворих.

В. ПОКРОВСЬКИЙ, лікар.